



SAKSBEHANDLER
Hanne Merete R. Moldung

VÅR DATO
28.01.2022

postmottak@ra.no
www.riksantikvaren.no

VÅR REF.
21/06095-2

DERES REF.
2021/141

DERES DATO
01.11.2021

De nasjonale forskningsetiske komiteene
Kongens gate 14
0153 OSLO

Att: Lene Os Johannessen

Innspill til Skjelettutvalget fra Riksantikvaren – Høring av Forskningsetisk veileder for forskning på menneskelige levninger

Vi viser til høringsbrev av 1. november 2021.

Riksantikvaren ser det som viktig at det finnes en forskningsetisk veileder for forskning på menneskelige levninger, og det er positivt at Skjelettutvalget har satt i gang en revisjon av veilederen. Veilederen er i hovedsak rettet mot forskning og forskningsmiljøer, og Riksantikvaren oppfatter de som de viktigste høringspartene i denne høringen. Riksantikvaren tar forslaget til revisjonen av veileder til etterretning, men ønsker likevel å kommentere noen temaer som vi synes det er viktig at omtales i veilederen.

Som utvalget skriver, henvender veilederen seg først og fremst til forskere og studenter som skal forske på menneskelige levninger. Den er imidlertid også relevant for fagpersoner som jobber med forskningsrelatert forvaltning, undervisning, konservering, formidling og arkeologiske utgravninger. Riksantikvaren mener at veilederen viser at forskningsetiske vurderinger har relevans for kulturmiljøforvaltningen og for planlegging og prosjektering av arkeologiske undersøkelser der man forventer å finne menneskelige levninger. Derfor ser vi det som viktig at hele kulturmiljøforvaltningen gjøres kjent med veilederen, og at de forskningsinstitusjonene som er ansvarlig for å ivareta forskningsetikken forholder seg til de «føringer» som omtales i veilederen.

Riksantikvaren ser det som viktig at veilederen beskriver at forskningsprosjekter som involverer menneskelige levninger bør ha en plan for hvordan data skal forvaltes. Vi ser det som vesentlig å få på plass en god datahåndtering i forskningsprosjekter, bl.a. for å sikre at data kan utveksles

både nasjonalt og internasjonalt for å begrense destruktive prøveuttak, og for å sikre materialet for framtidige generasjoner.

Når det gjelder avsnittet i veilederen som omtaler lover, regler og prosedyre ved forskning som innebærer utgravning av materiale, så henvises det til utvalgets *Veileder ved funn av menneskelige levninger* (Skjelettutvalget, 2018). I sistnevnte veileder redegjøres det for ulike lovverk og prosedyrer knyttet til funn av menneskelige levninger. Riksantikvaren ser det som positivt at disse veilederne henviser til hverandre, og at dette tydeliggjør viktigheten av å se sammenhengen mellom arkeologiske undersøkelser og forskningsetiske vurderinger.

Vi ønsker Skjelettutvalget lykke til videre i arbeidet med revisjonen av veilederen, og ser fram til at den endelige versjonen foreligger.

Vennlig hilsen

Isa Trøim
seksjonssjef

Hanne Merete R. Moldung
seniorrådgiver

Brevet er elektronisk godkjent uten underskrift